

साःगु भिंगु मरिचरिया नितिं लुमका दिसँ !

लक्ष्मण जमाल 'चिलिमि' प्रोप्राइटर

लाखा छैँ
LAKHA CHHEN

सोहखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ४५६०७५८

नेपाल संवत् सीडीओयात अमान्य नेवाःत सामाजिक सञ्जालय् तक्यनाचन

• लहना संवाददाता
संविधानं महमसिउगु जिल्ला प्रशासन कार्यालयं नेपालभाषाया संघसंस्था दर्ता यायगु भवलय् नेवाः नां व नेपाल संवत तयातःगु संस्था दर्ता मयायगु यानाच्वंगु दु । सिडिओ कार्यालयं संघसंस्थां तयाःगु नेवाः नां हिलेगु लिसे नेपाल संवत तयातःगु संस्था तकं दर्ता मयायगु नीति कयाच्वंगु सीदुगु दु ।

भवलय् 'फसिगां भौमचा पुचः' दर्ता यायत स्वःगु खःसा उकियात नां हिलेत बाध्य याकूगु खँ नं वय्कलं कनादीगु दु । संस्था दर्ता यायगु भवलय् 'फसिगां बुहारी समूह' वयां लिपा ब्राकेटय् (फसिगां भौमचा पुचः) तयकाः जक संस्था दर्ता याःगु खः ।

थ्वहे भवलय् येँया ओम बहाःया 'ॐ बहाः त्वाः खलः मिसा पुचः' दर्ता यायगु वंगु भवलय् नेपाल संवत तयाः दर्ता याःगु खःसा दर्ता यायत सिडिओ कार्यालय माने मजगु खः । संस्थाया लोगोय् नेपाल संवत तल धकाः सिडिओ कार्यालयं नेपाल संवत लिकाया जक दर्ता याःगु खः ।

मयाःगु खँयात कयाः सामाजिक सञ्जालय् तयवं उकियात कयाः चर्चा परिचर्चा जूगु खःसा थ्व हे भवलय् दर्ता मजगु थीथी संघसंस्था लहना वाःपौ यात थःपिनिगु संस्था दर्ता मजगु जानकारी बिउगु खः ।

सिडिओ कार्यालयं सरकारं बिउगु मान्यतायात हे हाचां गायगु ज्या यानाच्वंगु द्वपं बियादीगु दु ।

संवत तयाः छा्य संस्था दर्ता याय मदइ धकाः प्रतिवाद यानागु खःसा सिडिओ कार्यालयया कर्मचारी नेपाल संवत तयगु खःसा संस्था हे दर्ता मयायगु धकाः धायेवं थःपिं बाध्य जुयाः नेपाल संवत चीकाः संस्था दर्ता यायत बाध्य जुइमाःगु खँ कनादीगु दु ।

संस्थाया अध्यक्ष सजनी महर्जनया कथं नहापा लोगोय् 'विक्रम संवत् २०८१ व नेपाल संवत् १९४४' तयाः संस्था दर्ता यायत स्वःगु खः । तर नेपाल संवत लिकयाः विक्रम संवत जक तयाः दर्ता याःगु खँ वय्कलं कनादीगु दु ।

उकथं हे थ्व स्वयां न्हयः 'हल्चोक आकाश भैरव समाज' दर्ता यायगु भवलय् नं लोगोय् १९४४ तयाः दर्ता यायत स्वःगु खःसा नेपाल संवत लिकायेकाः विक्रम संवत २०८० तयकाः जक दर्ता याःगु खँ समाजया नायः शेरबहादुर पुतुवारं कनादीगु दु ।

लुमके वहः जू सरकारं नेपाल संवतयात राष्ट्रिय संवत घोषणा यायगुया लिसे सरकारया फुक्कं दस्तावेजय् नेपाल संवत छ्यलेगु निर्णय यानाः तत्कालीन प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल च्वःगु पतिइ तकं नेपाल संवत छ्यःगु खः । उकथं हे थीथी सरकारी निकायं तकं नेपाल संवतयात छ्यलाः पौ च्वयगु ज्या न्ह्याकेधुंकूगु अवस्थाय् सिडिओ कार्यालयं थुकियात माने मयायगु ज्या गलत जूगु टिप्पणी नेवाः ख्यलय् जुयाच्वंगु दु ।

थ्व स्वयां न्हयः फसिगां भौमचा पुचः दर्ता यायगु भवलय् नं सिडिओ कार्यालयं संस्था दर्ता यायगु खःसा खँय भासं भाय् हिउसा जक संस्था दर्ता यायगु धायेवं थःपिनिगु मौलिकता हे तंकाः संस्था दर्ता याय माःगु खँ संस्थाया सचिव उर्मिला महर्जनं कनादीगु दु ।

उकथं हे थ्व स्वयां न्हयः नेपालभाषाया संस्था 'बाखं दबू' दर्ता यायत स्वःगु खःसा उकियात सिडिओ कार्यालयं अस्वीकार यायवं थःपिसं बाखँ दबू दर्ता हे मयानागु खँ संस्थापक दुजः लोचनतारा तुलाधारं कनादीगु दु वय्कलं धयादिल, 'जिपिसं बाखँ दबू दर्ता यायत स्वयागु खः । तर सिडिओ कार्यालय बाखँ दबूया नां हिलाः 'कथा दबू' तःसा जक दर्ता ययोगु धकाः धायेवं जिमिसं दर्ता मयानागु खः ।'

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया सहसचिव सुनिता महर्जनं ॐ बहाःत्वाः खलः मिसा पुचः दर्ता

वय्कलं नेपाल संवतयात सरकारी ज्याख्य् छ्यलेगु धकाः संघीय सरकारं मान्यता बिउसां नं

महर्जनया कथं थःपिसं नेपाल

वय्कः पिसं संस्था दर्ता यायगु

थ्वहे भवलय् थीथी सामाजिक सञ्जालय् गुगुल ट्रान्सलेटय् नेवारी तल धकाः विरोध यानाच्वपिं नेवाःतयसं धाःसा देशय् दुने दुगु थज्याःगु समस्या हे ज्यंके मफयाच्वंगु इलय् गुगुल ट्रान्सलेटरया खँ तयाः थवंथवय् विवाद यायगु ज्या हे गलत जूगु टिप्पणी नं यानाच्वंगु दु ।

स्थानीयपिनिगु इच्छा अःखः महानगरं ज्या यानाचन-पूर्वमेयर बिद्यासुन्दर

लहना वाःपौ/ येँ महानगरपालिकाया पुलाम्ह नगर प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यं येँ महानगरपालिकां थःगु हैसितक कथं ज्या यायमफुगु द्वपं बियादीगु दु । येँ मनपां थःगु हैसियत कथं ज्या याय मफुगुलिं थः नगर प्रमुख जुयाच्वनागु इलय् सरकारं हे येँ महानगरपालिकायात गुगूगु हैसियतय् तयातःगु खःसा आः वया

महानगरपालिकां थःगु हैसियत कथं ज्या यायमफयेवं भिन्हयगु थासय् कुहां वःगु खँ धयादीगु खः । नेपाल खेलकुद महासंघ येँ नं ग्वसाः ग्वःगु वृक्षारोपण ज्याइवलय् न्ववायेगु इवलय् पुलाम्ह नगर प्रमुख शाक्यं थौकन्हय् येँ महानगरपालिका स्थानीय वासिन्दया इच्छा अःखः ज्या यानाच्वंगु द्वपं ल्यं ७ पेजय्

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

चवमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्त्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु
भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय् स्वायत्त राज्य लुइ कर्प च्वय् भिर्लिमिलिं
राष्ट्र भःभः धाय्क न्ह्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

स्वतन्त्र, अग्रिम, जानकारी नापं मञ्जुरी छु खः ?- ३

श्रीकृष्ण महर्जन नेवाः

नेपालय् एफपिकया अवस्था गथे दु ?

नेपालं सन् १९९३ सं जैविक विविधता सम्बन्धी महासन्धि व सन् २००८ सं अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि १९९ लागू यात । अथेहे नेपालं सन् २००७ सं आदिवासी जनजातिया अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणापत्रया पक्षय् मतदान यात । नेपालं जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय खाका महासन्धि (युएनएफसीसीसी) लगायत आदिवासी जनजातिया अधिकार नाप सरोकार तइगु मेगु आपालं अन्तर्राष्ट्रिय कानूनी दस्तावेजतय् ल्हाःचिं तःगु जुल ।

राज्यं अन्तर्राष्ट्रिय कानूनय् ल्हाःचिं तःगु धयागु उगु कानूनं बियातःगु अधिकार व व्यवस्था यानातःगु प्रावधानयात कयाः प्रतिबद्धता प्वकेगु खः । अन्तर्राष्ट्रिय कानून छ्यलाबुलाय् हय्थुंकाः उगु अन्तर्राष्ट्रिय कानून व राष्ट्रिय कानून दथुइ मिले याय्गु राज्यया दायित्व जुइ ।

तर नेपालं राष्ट्रिय रेडप्लस रणनीति लगायत छुं सीमित नीति, नियमावली, निर्देशिका व रणनीति पतिइ एफपिक लागू याय्माः धाय् वं आः तक छुं नं राष्ट्रिय कानूनय् एफपिकया स्पष्ट व्यवस्था व व्याख्या याःगु मदु ।

थौंया इलय् नेपाःया हिला वनाच्वंगु राजनीतिक व शासकीय परिप्रेक्ष्यय्, विकास निर्माण व आर्थिक उन्नतीयात प्राथमिक मुद्दाया रूपय् न्ह्यब्वःगु दु । वहे कथं, थीथी ख्यलय् विकास ज्याइवः व परियोजनां गति काइगु अनुमान याय्फइ । तर कानूनी रूपय् एफपिक बारे व्यवस्था यानामतःगु अवस्थाय्, नेपाःया आदिवासी जनजाति अफ अफः सीमान्तकृत जुइ । इमिगु परम्परागत ज्ञान, सीप, व म्वायत माःगु ज्याखँ अर्थात जिविका तर्क लोप जुइ, थःपिं न्हापांनिसें च्वनाः वयाच्वंगु भूमि थाय्बाय् (थातथलो) पाखें विस्थापित जुइगु बाय् जबरजस्ती मेमेगु थासय् पिंतिना छ्वइगु व इमिगु आध्यात्मिक नापं सांस्कृतिक मूल्य, मान्यता व परम्परा अवमूल्यन बाय् म्हासे जुइगु खतरा दइ ।

पूर्ण व प्रभावकारी सहभागिता :

'पूर्ण व प्रभावकारी सहभागिता'या अवधारणायात जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय खाका महासन्धि अन्तर्गतया 'क्यानकुन' सम्झौताय् न्ह्यब्वयातःगु रेडप्लस सुरक्षा लँपुयात लिधंसा नाला थुइके फइ । उगु सम्झौताया अनुसूची १ (निर्णय १/सीपी १६) या बुँदा (घ)

कथं रेडप्लस सुरक्षा नीति अन्तर्गत सरोकारवालात विशेषतः आदिवासी जनजाति व स्थानीय समुदायया 'पूर्ण व प्रभावकारी सहभागिता' सं बः बियातःगु दु । उगु सम्झौताया मू निर्णय पाठय् 'पूर्ण व प्रभावकारी सहभागिता' धाय्बलय् छु छु खँत दुथ्याः धयागु खँ ध्वाथुइक न्ह्यः खँ बिया मतःसां रेडप्लस सुरक्षा नीति बारे सरोकारवालायात सम्बोधन व सम्मान याय्गु पक्ष राष्ट्र नाप छगू सूचना प्रणाली दय्माःगु खँ न्ह्यथंगु दु । उगु सम्झौतां ज्या तालाकेत दयेकातःगु सुरक्षा सूचना प्रणालीयात लिधंसा नाला काय्ज्यु 'पूर्ण व प्रभावकारी सहभागिता' या नितिं सरोकारवालातय्गु दथुइ परियोजना सम्बन्धी सूचं कालबिल जुइमाः व परामर्शया लिसें पारदर्शी, समावेशी, प्रतिनिधि मूलक व उत्तरदायी ज्याखँत नालेमाः ।

एफपिक छुकिं माः ? व छाया ?

आदिवासी समुदायपाखें प्रथाजनित रूपं भोगचलन, व्यवस्थापन व स्वामित्व ग्रहण यानाः वयाच्वंगु प्राकृतिक स्रोत साधनयात कयाः इमिगु पहुँच व अधिकारय् लिच्वः लाइगु छुं नं परियोजनाया स्वीकृति बाय् न्ह्याकेन्ह्यः माःकथं परियोजनायात छ्यलाबुल्लाय् हय्गु इवलय् एफपिक यायेमाः । थुकिं याना पिनेया व्यक्त, समुदाय बाय् संस्थापाखें न्ह्याकूगु परियोजनाय् आदिवासी जनजातिया सांस्कृतिक ल्याखं माःकथं ब्वति काय्केगु सुनिश्चितता यानाः बिइमाः ।

लिसें थ्व नं थुइके हे माः कि छक्कः मञ्जुरी बिउसां परियोजनाया छुं नं चरणय् उगु मञ्जुरी लितः काय्फैगु अधिकार आदिवासी जनजातिइ न्ह्याबले सुरक्षित जुइ । थीथी ख्यलय् गथेकी जल व ऊर्जा विकास, सडक विस्तार लगायत मेगु भौतिक पूर्वाधार विकास, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, पर्यटन विकास आदिइ एफपिकया छ्यलाबुला जुइमाः । एफपिक छगू ज्याभः खः गुकिं विकासया गतिविधियात आदिवासी

जनजातिया अधिकार, माःकथं न्ह्याःवनेत ग्वहालि याइ । थुकिं आदिवासी जनजातिया परियोजना प्रतिया अपनत्व कायम याय्त, द्धन्द् म्हो याय्त, पारदर्शिता कायम याय्त व लाभया समतामूलक वितरण प्रबर्द्धन याय्त, विश्वासया लकस ब्वलंकेत व वइगु दिनय् आदिवासी जनजातिलिसे याइगु सहकार्य व सहकारितायात क्वातुकेगु नापं परियोजना व ज्याइवःयात लिपा तक बांलाकेगु नितिं ग्वहालि याइ ।

अथेहे एफपिकया पालनां परियोजना सञ्चालक, व्यवस्थापक, लगानीकर्ता आदिया आदिवासी समुदायलिसे जुइफैगु द्धन्द्यात म्हो यानाः सम्भावित लिबाइगु, कानूनी कचवं व उकिनाप स्वानाच्वंगु आर्थिक भार व सस्थागत प्रतिष्ठाय् लाइगु बामलाःगु लिच्वः आदि समस्या सम्बोधन याइ ।

सरकारी निकायपाखें एफपिक छ्यलाबुला याय्त राज्यं लागू बाय् अनुमोदन याःगु अन्तर्राष्ट्रिय कानूनत गथे कि श्रम संगठन महासन्धि १९९, आदिवासी जनजातिया अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय घोषणापत्र, जैविक विविधता महासन्धि आदिप्रतिया उकिया प्रतिबद्धता क्यनी ।

एफपिक गथे यानाः न्ह्याकेगु ?

बास्तवय् एफपिकयात पाय्छि कथं छय्लेगु खःसा आदिवासी जनजातिनाप सहलह परामर्श याय्गु व इमिगु मञ्जुरी जक काय्गु मखु इमित परियोजनाया समग्र योजना निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन व मूल्यांकन चरणतय् हे पूर्ण व प्रभावकारी कथं ब्वति काय्केमाः । परियोजनाया बारे फुक्क जानकारी पारदर्शी कथं बोध याकेमाः ।

एफपिकया छ्यलाबुला सन्दर्भ व परिप्रेक्ष्य कथं ब्यागल ब्यागलं जुइफु । अय्सां क्वय् न्ह्यथना कथं प्यंगू चरणत एफपिकया लिच्वः लाइगु कथं नालेफु ।

कथं

सम्पादकीय

राष्ट्रिय गौरवया पूर्वाधारया ज्या याकनं क्वचाय्के माल

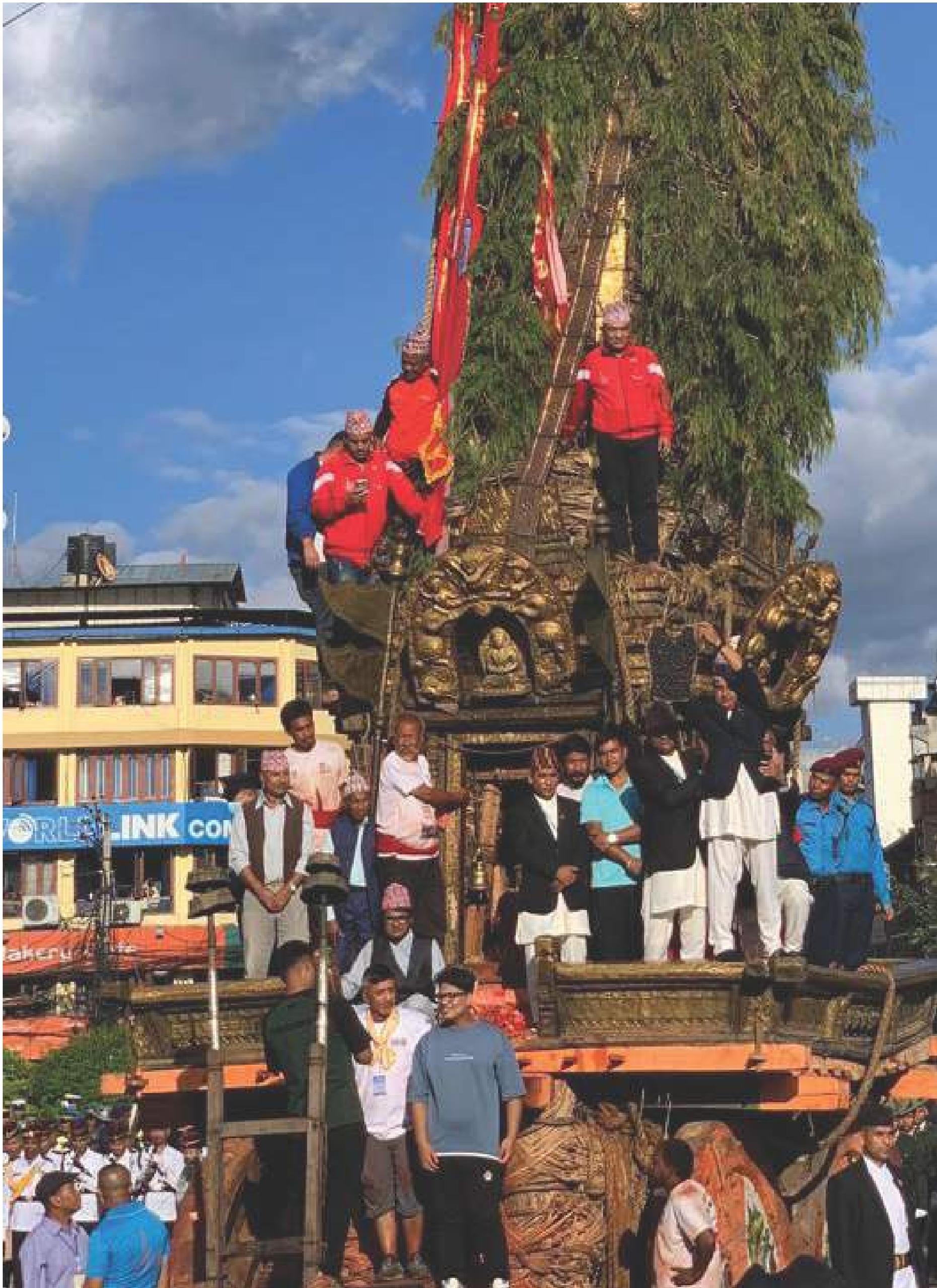
सरकारं राष्ट्रिय गौरवया आयोजनायात गुगुं नं कथं लिमबाकूसें याकनं क्वचायेकेमाः । स्वनिगःयात मेगु थासय् स्वाइगु पृथ्वी राजमार्ग छगू हे जक दु । त्रिभुवन राजपथ वा कान्ति राजपथ वा बनेपा-बर्दियास सतक विकल्पया रूपय् निर्माण जूगु मदुनि । स्वनिगःया मधेश प्रदेश लिसे स्वाइगु सतक निर्माण यायेमाःगु आवश्यकता जूगुलिं द्रुतमार्गया परिकल्पना याःगु जक मखु उकियात विशेष महत्व बिउगु खः ।

निर्माण जुयाच्वंगु द्रुतमार्ग योजना कथं न्ह्यात धाःसा वइगु २०८३ साल दुने क्वचाइ । गुकिया लिच्वः कथं तराईनिसें येँ तकया दूरी म्हो जुइ । नेपाःया सेनां दयेकाच्वंगु सतकय् वयाच्वंगु पंगः चिकेगु नितिं सरकारं गुगुं कथं भूमिका स्हितेमाःगु खः उगु कथं भूमिका स्हिता मच्वंगु प्रधानसेनापतिं हे संसदया छगू समितियात जानकारी याकूगु खः । द्रुतमार्गया आः तक ३५.३८ प्रतिशत भौतिक व ३६.६६ प्रतिशत आर्थिक प्रगति जूगु दु । २०८३ फागुन तक क्वचायेकेगु आज्जु तयातःगु द्रुतमार्ग थुगु हे गति न्ह्याइगु खःसा इलय् पूवनिगु सम्भावना मदु ।

द्रुतमार्गय् दकलय् महत्वपूर्ण खँ धइगु यलया खोकनाय् यायेमाःगु जग्गा अधिग्रहण खः । खोकना सम्पदा क्षेत्र जूगुलिं अनं हे द्रुतमार्ग न्ह्याकेगु वा मयायेगु धयागु बहस नं जुयाच्वंगु दु । तर आः तक नं बाराया निजगढ अन्तिम बिन्दु व खोकना शुरुवात निगुलिं थासय् जग्गा अधिग्रहणया ज्या क्वचायेके फयाच्वंगु मदु । जग्गा अधिग्रहण यायेगु दायित्व सरकारया खः सेनाया मखु । अले जग्गा अधिग्रहणया नितिं सरकारं परिपक्वता क्यनेमाःगु खः । तर क्यनाच्वंगु मदु । द्रुतमार्ग थेंज्याःगु महत्वपूर्ण आयोजना अर्थतन्त्र थकायेत रणनीतिक सतक जुइफु । तर सरकारं थुकियात गुलि महत्व बीमाःगु खः बियाच्वंगु मदु ।

नेपालय् न्ह्यानाच्वंगु खुगू मध्ये स्वंगू राष्ट्रिय गौरवया आयोजना न्ह्यानाच्वंगु दु । अले थज्याःगु राष्ट्रिय गौरवया आयोजनाय् दकलय् अप्वः पंगः वनाच्वंगु धइगु जग्गा अधिग्रहण व सिमा पालेगु खः । थ्व जग्गा अधिग्रहण व सिमा पालेगु ज्या यायेगु नितिं सरकारं गुगुं नं कथंया थःगु दायित्व प्वकेमाः । गुगुं नं कथंया राष्ट्रिय गौरवया आयोजना लिबाकेगु धइगु विकास निर्माणय् सरकारं महत्व मबिउगु कथं कायेमालेफु ।

निपु हाइकु

सुरेश प्रधान, धालाछैं, यल ।

बुंगछः यलय
गथांमुगः मथन
दिलाचःहे द्याः

चलःया धःवा
न्यायपंकथि दुवातय्
छ्वालिव्वाः छ्वासय् ।

न्यापु हाइकु

पूर्णिमा शाक्य, "पामिला"

आजु जय हाः
भूत पतिनाछ्वत
न्यलय् श्वःगु सः । १

प्यकालँ दुवाः
तिंकथि थनातल
यगाः महिताः । २

चुईचौय् हाली
कतामरी यखायन्
कि ल्वमां त्यलो ३

लुँ बहःया म्
दामय् मखु छ्यलाय् न्हां
नें अंगु दंग । ४

कायमचा नखः
संस्कृति तःमिपिं भ्नी
म्ट्याय्या भसुकाः । ५

विजय रत्न असंबरे

१
गथांमुगः हं
मखु घन्टाकर्णं हं
आजु जय हा

२
भुत पिशाच
नेतात ख्यायमाल
गथांमुगः खः

गथांमुगः

३
लिनाहःम्ह जि
ख्याकंमखु मनुखं
त्यासा ल्यँदनि

४
राक्षसी पह
जंगलं वःम्ह व
सत्ताया सवा

५
अंगुलिमालं
बुद्ध पियाचवन
गथांमुगः खत ।

न्यापु हाइकु

पौभाः डंजोल, पाँगा, किपू

१
ग्वाः ग्वाः माले म्वां
गथांमुगःत थन
पलाः पतिकं ।

२
तिंकथि लुल
मिन्वाःलिसँ पितिन
बौ वायेके ब्यु ।

३
न अंगु न्ट्याय्यः
गथांमुगःया नामं
भूतं थीमखु

४
पाःचापतिकं
छँखीपिने न्याकुने
कःबजि बौस्वौ

५
सिनाज्या क्वचाः
नखःचखः हनेत
सकलें दंगा

न्यापु हाइकु

रत्न मन

१
गंसि जुल स्व
गथांमुगःया म्हगः
आजु जय हाः ।

२
खुसि बाः वल
गथांमुगः च्चीकेत
मिखाय् ख्ववि जाः ।

३
गथांमुगः द्याः
कतांमरि तंगुलिं
आजु जय हाः ।

४
छँय् गुंगु थना
भूत पतिना चवन
मनं मचीकु ।

५
संस्कार तन
हालाहुलु नं पत्यां
आजु जय मधाः ।

हरेक मंगलवार
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक

मेरो साप्ताहिक Mero Saptahik

मालाः मालाः ब्वनादिसँ ।

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

प्रतिभा समाज्य चित्रकला कासा

लहना वाःपौ / प्रतिभा समाजया ३० क्वःगु दँ मुज्या व प्रतिभा बुक बैकया दँ मुज्या सातोआकी इटो स्मृति दिवसया लसताय ज्याइवः यासँ हंगु दु। ज्याइवल्यु योड पिकासोया प्राविधिक ग्वाहालि चित्रकला कासा जूगु खः। कासाय ३६ गू ब्वनेकुथिया ४० म्ह विद्यार्थी ब्वति काःगु खः। कासाय बालकिशोर चौधरी,

सीतु मार्के व राजकुमार महर्जन निर्णायकया कथं च्वनादीगु खः। सिनियरपाखे न्हाप- नोरिन श्रेष्ठ, ल्यू-पालजा महर्जन, लियांल्यू जेनिसा बज्राचार्य व हःपाः प्रजना श्रेष्ठ लाःगु खः। अथे हे जुनियरपाखे न्हाप उत्सव चौधरी, ल्यू श्रीजल अधिकारी, लियांल्यू आशिर्य देसार, हःपाः सिरपा मैत्री शाक्य व नुसला श्रेष्ठयात

बिशेष हःपाः सिरपाः इन्द्रेणी प्रधान त्याकादीगु खः।

ज्याइवःया मूपाहाँ यल महानगरपालिकाया उपमेयर मञ्जली शाक्य हना पौ, प्रतिभा समाजया नायः डा.बज्रराज शाक्य नगद सिरपा व सचिव किरणनरसिं शाक्य मेडल लःल्हानादीगु खः। अथे हे प्रतिभा बुक बैक भीनिगु तःगिमय् ब्वनिपंत सफू लःल्हायेगु ज्या न जूगु खः। शोभा बज्राचार्य न्ह्याकादीगुलि ज्याइवः समाजया नायः डा.बज्रराज शाक्यया अध्यक्षताय जूगु खः। ज्याइवल्यु डा.चुन्दा बज्राचार्य, शाक्य सुरेन, त्रिरत्न कोषया अध्यक्ष सुदनरन्त बज्राचार्य व अजय देशरपिसं ब्वति कयादीगु खः। दँ मुज्याँया लसताय बोधिवृक्ष सिमाक्व (बुद्ध धर्म सम्बन्धी) व साहित्य फल्चा साहित्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया ज्याइवः न जूगु खः।

“बैद्य बा” संकिपा पिहाँ वइगु

लहना वाःपौ/वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीया च्वसां पिदंगु ‘बैद्य बा’ नांयागु पुधाप्याखं आः संकिपाया कथं पर्दाय् वइगु जूगु दु। यलया नांजाम्ह साहित्य अन्वेषक भाषाविद् पन्नाप्रसाद जोशीया जीवनया छगू घटना लिसे स्वापू दुगु पूर्णा प्याखंयात शान्तराज शाक्य संकिपा दयेकादीगु खः।

नेपाः देय्या इतिहास व सांस्कृतिकतां जाःगु ‘गुरुमापा’ व ‘यलय बाथ’ थेंजाःगु नेवाः संकिपा दयेकादीधुं कुम्ह शान्तराज शाक्यया निर्देशनय् ‘बैद्य बा’ पिहाँ वइगु जूगु दु। थुगु संकिपाय् शरद कसाः भाजुं बैद्य बाया मू भूमिका म्हितातःगु दुसा

वय्क नापनापं पुर्णिमा शाक्य, नबिन थेच्विम, धर्मकृष्ण श्रेष्ठ, सोनी श्रेष्ठ, हिक्मत श्रेष्ठ व मचा कलाकार श्रीज्ञा शाक्य लगायत आपालं कलाकार पिन्सं थीथी भूमिकाय् अभिनय यानातःगु दु।

संकिपाया किपालुमि सिद्धार्थ शाक्य व संजोग श्रेष्ठ, सम्पादन संजीवन शाक्य व सहनिर्देशक कृष्ण प्रजापति खः।

शताब्दी पुरुष जोशीया नाट्य कृति ‘बैद्य बा’ या संकिपाया रुपय् शान्तराज शाक्य च्वयादीगु खः। लोक साहित्य परिषदया निर्माण कथं तयार जूगु थ्व संकिपाया निर्माण व्यवस्थापक राजीत बहादुर श्रेष्ठ खः।

संसार संगीतालयया पलिस्था

लहना वाःपौ / नेवाः संगीत ख्यःया संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु आज्जु तथाः यलया खोनाय् संसार संगीतालय पलिस्था याःगु दु। संकिपा व संगीत ख्यलय् दिपा मदिक्क पलाः न्ह्याकाः च्वनादीम्ह कलाकार स्वतन्त्र संसार महर्जनया कुतलय् पलिस्था जूगु संगीतालयया बिहिवाः विधिवत रुपं उलेज्या जूगु दु।

यल महानगरपालिका वडा २१ या वडा अध्यक्ष रविन्द्र महर्जन मूपाहाँ कथं भ्नाःगु ज्याइवल्यु म्ये हालामि संगीत सेवी व समाज सेवी सरिता महर्जनपाखे थीथी बाजं व संगीत सम्बन्धी हलंज्वलं संसार संगीतालययात लःल्हानाः उलेज्या यानादीगु खः। सन्सार ग्रुपया संरक्षक स्वतन्त्र संसार महर्जन लसकुस यानादीगु खः।

संसार ग्रुपया संस्थापक प्रेमा संसार महर्जनपाखे खादा क्वखायेकाः पाहापिन्त लसकुस याःगु

ज्याइवल्यु नांजाःम्ह संगीतगुरु रत्न बेहोशी, बरिष्ठ संगीतकःमि जुजुकाजी रन्जित, नांजाःम्ह म्येहालामि प्रवेशमान शाक्य, संगीतकःमि अनिल तुलाधर, साहित्यकार विक्रमभक्त जोशी व नेपालभाषाया न्हापांम्ह बरिष्ठ सिनेपत्रकार विजयरत्न असंबरे पाहाँ कथं भ्नायादीगु खः।

ज्याइवल्यु संस्थाया संरक्षक स्वतन्त्र संसार महर्जन व म्येहालामि सरिता महर्जनया नापनापं

वरिष्ठ म्येहालामि जुजुकाजी रन्जित, लोकहवाःम्ह म्येहालामि प्रवेशमान शाक्य व किशोर शाहीपिसं सांगितिक कला न्ह्यब्वयादीगु खः।

नेपालभाषाया सांगितिक ख्यःयात तब्या यानाः यंकेत तिबः जुइकथं थीथी ज्याइवः यायेगु आज्जु संगीतालयं तयातःगु दु। थ्वहे इवल्यु छुं ई लिपा संगीत प्रशिक्षणया ज्याइवः न न्ह्याकेगु ग्वसाः दूगु खँ महर्जन कनादीगु दु।

मरु गणेशःया सफू विमोचन

लहना वाःपौ/ मरु गणेशःयात कयाः च्वयातःगु ‘अशोक विनायक’ सफू विमोचन जूगु दु। मरु गणेशः गुथिया नायः तीर्थमान महर्जन व प्राडा. चुन्दा बज्राचार्य वंगु शनिवाः मंकाः कथं सफुया विमोचन यानादीगु खः। थुगु सफू पाटन संयुक्त क्याम्पस

अन्तर्गत इतिहास तथा बौद्ध अध्ययन विभागया प्रमुख जुनु बासुकला रन्जितकारं च्वयादीगु खः। वय्कलं थ्व स्वयां न्ह्यः भक्तपुरको पञ्चदान पर्व, धम्मदूत, चारुमति स्तुप व अनुमान दरवारका भित्तिचित्र सफू पिथनादीधुं कुगु दु।

नेवाः सूचना केन्द्रया दँमुँज्या क्वचाल

लहना वाःपौ/नेवाः सूचना केन्द्रया न्ह्यक्वःगु दँ मुँज्या क्वचाःगु दु। ज्याइवल्यु मूपाहाँ कथं लुम्बिनी बौद्ध विश्व विद्यालयया डीन डा. मणिकरत्न शाक्य भ्नायादीगु खः।

केन्द्रया नायः रमिता बज्राचार्यया अध्यक्षताय जूगु ज्याइवल्यु नेपालभाषा एकेडेमि, बिराट नेपालभाषा साहित्य सम्मेलन गुथि, मिसा साहित्यकार मुना, नेवाः हाइकू, कविताया लाय्कू, सिद्धिदास प्रतिष्ठान, लोक साहित्य परिषद्, नेवाः स्यनामि दबू, जगतसुन्दर ब्वनेकुथि लगायतयात सुभाय पौ लःल्हाःगु खः

नेवाः सरोकारया अनलाइन पत्रिका
Swoniga Online
लहनाखुञ्ज
www.lahananews.com

रञ्जना लिपि पिहाँ वयाच्वंगु
रञ्जना लय्पौ
ब्वनादिसँ/ब्वकादिसँ

प्रचलित नेपाललिपि पिहाँ वयाच्वंगु
म्हरीका लय्पौ
ब्वनादिसँ/ब्वकादिसँ

स्थानीयपिनिगु ....

बिसँ महानगरपालिका थःगु हैसियत कथं ज्या मयाःगुलिं स्तर कुहां वःगु खँ धयादिल।

पुरांम्ह नगर प्रमुख शाक्य यँ महानगरपालिकाया वर्तमान प्रमुख बालेन्द्र साह न्वंवाःगु खँयात लक्षित यासँ धराहरा थना बीगु, सिंहदरबार च्याकेगु थेंज्याःगु आपत्तिजनक अभिव्यक्ति बियाच्वंगु खँय् आपत्ति नं प्वकादीगु दु।

लिसे वय्कलं प्रमुख साहं ज्या यायेगु थाय् वनाः नं छुं ज्या मयाय्गु तर मेपिंत ब्वः बियाः उकिया जस थम्हं कायेगु यानाच्वंगु द्वपं बिसँ थः प्रमुख जुयाच्वनागु इलय् आपालं बांलाःगु ज्या यानागु कारणं हे

सरकारं महानगरपालिकायात गुंगू हैसियतय् तःगु खँ धयादीगु दु।

न्हूसतकया फुटपाथ तब्या याय्गु योजना स्थानीय वासिन्दाया इच्छा धासँ वय्कलं न्हूसतक फुटपाथ तब्या याय्त नगर प्रहरीया बल छ लयाः जनप्रतिनिधियात ख्याय्त स्वयाच्वंगु द्व नं बियादीगु दु। लिसे वय्कलं नगर प्रमुख साहं जनप्रतिनिधियात सतकय् वय्त बाध्य यानाच्वंगु धासँ धयादिल, ‘नगर प्रहरीया लिधंसाय् जुयाच्वंगु गण्डागदी सह याय्गु जुइ मखु।’ वय्कलं भावी पुस्तायात लय्ताय्केगु नितिं महानगरपालिकां म्हइगु करया सही सदुपयोग याय्माःगु सुभाय नं बियादीगु दु।

सिद्धिचरण श्रेष्ठया १३० दै बुदिं हन

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठया कृतिपाखें थः तसकं प्रभावित जूगु धयादीगु दु । प्रधानमन्त्री ओली युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठया १३० दै बुदिंया लसताय् जूगु ज्याइवल्य् सम्बोधन यासैं युगकविया कृतिपाखें क्रान्ति प्रज्वलित याःपिं ल्याय्महतयगु उदाहरण बियादिसें देय्या नितिं माःगु इलय् ल्याय्महत उत्साहित जुइगु स्वाभाविक खः धयादीगु दु । वय् कलं धयादिल, 'नेपाः-अंग्रेजी युद्धया इलय् गथे नेपाःमित उत्साहित जुल, उकथं हे माःगु इलय् जोश पिकाय्माः, ल्याय्महीपि चम्कें जुइमाः ।'

प्रम ओली थः नं युगकवि सिद्धिचरणपाखें वैचारिक व साहित्यिक रुपं प्रभावित जूगु न्हयथसे धयादिल, 'वयकः जिमि गुरु नं खः, जि वयकः

पाखें तसकं प्रभावित जुयाच्चना', प्रम ओली न्हयःने धयादिल, 'वयकलं च्वयादीगु म्येया प्रेरणां आपालं ल्याय्

महत क्रान्तिइ शहीद व शहीद जुइत तयार जुल ।'

गंगालाल श्रेष्ठयात नं वयकःया म्येपाखें प्रभावित जुयाः सहिद जूगु

खः । जि नं क्रान्तिइ संलग्न जुया ।' प्रम ओली युगकविया सिर्जनां आपालं च्वमिपिनिगु सिर्जनाय् प्रभाव लाकूगु धयादिगु दु ।

युगकवि सिद्धिचरण प्रतिष्ठानया ग्वसालय् जूगु ज्याइवल्य् प्रा.डा. उषा ठाकुरयात युगकवि सिद्धिचरण सिरपाः लिसें १ लाख नगद लःल्हाःगु खःसा नेपाल टेलिभिजनया नितिं ओखलढुंगा संवाददाता नवराज कार्कीयात युगकवि सिद्धिचरण युवा पत्रकारिता सिरपापाखें ४० हजार नगद लःल्हाःगु खः । उगु ज्याइवल्य् प्रधानमन्त्री

ओली प्रतिष्ठानपाखें पिथंगु 'युगकवि सिद्धिचरण गद्य कविता' व 'विज्ञान दृष्टिमा युगकवि' नांया निगू कृति सार्वजनिक यानादीगु खः ।

न्यू जेनिथया ओरिएन्टेशन ज्याइवः

लहना वाःपौ/यैंया नांजाःगु न्यूजेनिथ इङ्गलिस मोडल स्कूल थ्वहे श्रावण १८ गते शुक्रवाः ११ कक्षाय् ब्वनेगु नितिं भर्ना जूपिं ब्वीमि व अभिभावकपनि नितिं ओरिएन्टेशन ज्याइवः न्हयाकूगु दु ।

ब्वनेकुथिया पुष्पलाल श्रेष्ठया सभापतित्वय् जूगु ज्याइवल्य् सभापति श्रेष्ठलिसें प्रिन्सिपल राजु महर्जनं मंकाःकथं त्वाःदेवाय् मत च्याकाः ओरिएन्टेशन ज्याइवःया उलेज्या यानादीगु खः ।

थुगु ज्याइवल्य् ब्वनेकुथिया स्यनामि रोशन थापां लसकुस यानादीगु खः सा स्यनामि विकास पौडेल व

प्रिन्सिपल राजु महर्जनं ब्वनेकुथिया नियम व २०८१ सालया ज्याइवःबारे कनादीगु खः ।

स्यनामि पिकें न्हयाकूगु ज्याइवल्य् थुगु शैक्षिक सत्रया नितिं भर्ना जूपिं ब्वनामिपिन्त खादा क्वखाय् काः ब्वनेकुथिइ लसकुस याःगु खः ।

न्यू जेनिथ इङ्गलिस मोडल स्कूल यैंया संस्थागत विद्यालय मध्ये सामाजिक ज्याखँय् नं न्हयज्यानाच्वंगु ब्वनेकुथि खःसा थुगु ब्वनेकुथिपाखें +२ पाखे व्यवस्थापन संकायपाखें होटल म्यानेजमेन्ट, कम्प्यूटर साइन्स व बिजनेस स्टडिजया अध्यापन न्हयाका वयाच्वंगु दु ।

राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा योगदान बढाऔं

- स्थानीय स्रोत र साधन परिचालन गरी उत्पादन बढाऔं,
- आर्थिक रुपमा सक्षम बनौं, राष्ट्रिय पूँजी निर्माणमा योगदान पुऱ्याऔं,
- देखासिकी नगरौं, आफ्नो आर्थिक क्षमताको पहिचान गरौं,
- मितव्ययी बनौं, फजुल खर्च नगरौं,
- विलासिताका वस्तु तथा सेवाको अनावश्यक उपयोगलाई निरुत्साहित गरौं,
- अनावश्यक खर्च घटाएर बचत गर्ने बानीको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

नेवाः सकिपा स्व-उत्पन्न तिब्रः बीगु हातुना
हलिं नेवाः दबू नेपाः देय् मूकवः (WNO Nepal Chapter) या न्हयब्वया

5 SQUARE ENTERPRISE presents

साउन २६ गते
राउजना हल्य

गाल्य बन

टिकटया मू ३००/-

नेपालभासा-संस्कृत

दि. ११.११.२०८१ सुलायक घण्टी, वि.म. २०८१ साउन २६ गते बुधवार
बाय - राउजना सिनेमा, काठमाडौं, ने.प. उ. वि.संकाया २ नं.

टिकटया लिई खाय् - ८८११०४२४७७, ८८११०४२४७७
८८११२२०४७७, ८८११२२०४७७, ८८०१०२४७७

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

"स्तरीय शुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निति, असहायया निति उक्त निःशुल्क"

उपलब्ध सेवा	शल्यक्रिया	बाहिरच सेवा	मेमेजु सेवा
<ul style="list-style-type: none"> इमरजेन्सी प्याथोलोजी एक्स रे ई सी जी औषधि पसल अन्तरंग सेवा 	<ul style="list-style-type: none"> मोडिनि अन्तर तन्दी बक बान घाँटी सम्बन्ध हाडतनी तथा नास सम्बन्ध बिना बिरकार पिसाब लीको पन्तर सम्बन्ध 	<ul style="list-style-type: none"> मुटु रोग पेट रोग घुरीलोजी स्त्री रोग बथान्तर रोग बन्स रोग अंधिा रोग अन्तरल सेडिडिनि बसं तथा बीम रोग नासः कानः घाँटी रोग अन्तरल हेल्थ चेक अप माइरोइड नपुम 	<ul style="list-style-type: none"> ट्रेसिङ इण्ट्रोस्कोपी कोनोन्सोस्कोपी फिजियोथेरापी अनुमानाउनु, स्नर ट्वन्ड र ट्को घुरीलोजी स्तरको बन्त प्रयोगशाला टि.एम.ए. इन्टर

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोनः ४२१६१३८, ४२५७९११, ४२६६२२९

२४ घण्टा इमरजेन्सी सेवा